

■ در صورت سستی و عدم  
برخورد جدی و قانونی با  
مدیران مسؤوول نشریات  
مبتذل و سطحی‌نگر، این  
پدیده خدای ناخواسته به  
عنوان ویتترین مطبوعات  
دولت جدید از ناحیه افراد  
ناآگاه یا مغرض مطرح  
خواهد شد.

■ مقابله و درمان این  
ناهنجاری‌ها به عنوان  
میراث گذشته از وظایف  
دولت آقای خاتمی است.

صدالبته علل پیدایش و رشد و نمو این قبیل ناهنجاری‌ها را که در مطبوعات بروز یافته نباید در شرایط پس از دوم خرداد که خیلی پیش از آن و طی سالیان گذشته جست‌وجو کرد؛ آنجا که فضیلت سیاسی شدن و مشارکت سیاسی مردم و گروه‌ها عملاً تقبیح می‌شد و هزینه ورود در صحنه سیاسی و پرداختن به مسایل جدی جامعه را سرسام‌آور کردند، آنجا که به بهانه مبارزه با تهاجم فرهنگی و ابتذال فرهنگی به حذف نیروی مسلمان و دلسوز در مناصب فرهنگی کشور پرداختند و به جای حل مشکل به تسویه حساب سیاسی پرداختند و با روش‌های صوری و سطحی عملاً به ادامه حیات جریان‌های فاسد در جامعه کمک گردید، آنجا که به جای ترویج فرهنگ اصیل اسلامی به ترویج روش خشونت برای رفع مشکلات در جامعه مبادرت ورزیدند، آنجا که به جای استفاده صحیح از نیروهای متفکر و دلسوز به خویش پروری روی آوردند یا آنجا که به جای تکریم ارزش‌ها مانور تحمیل‌گرایی را تشویق کردند و...

در هر حال و با صرف نظر از آنچه گذشت، مقابله و درمان این ناهنجاری‌ها به عنوان میراث گذشته از وظایف دولت آقای خاتمی است! همراهی همگان اعم از اندیشمندان دلسوز و مطبوعات متعهد برای درمان آنچه که در مطبوعات سطحی‌نگر بروز یافته عامل و گام مهمی است که در کنار برخوردهای قانونی امید است به حل این معضل بینجامد.

در پایان باید گفت، وجود ناهنجاری‌های پیش گفته در مطبوعات سطحی‌نگر نباید به منزله مذموم دانستن آزادی مطبوعات و فضای بازسیاسی، اجتماعی تلقی شود و راه برخورد با این معضل را در برخوردهای ناصواب و غیرقانونی یا احیاناً تحدید آزادی مطبوعات جست‌وجو کرد. بلکه راه اصولی تشویق و ترغیب فضیلت‌ها و ارج نهادن به انگیزه‌های برتر در میان جامعه به‌ویژه جوانان است که شکوفایی آن به نوبه خود مستلزم تحمل زحمات و هزینه‌هایی نیز هست. □

م. جعفری

روزنامه سلام - ۲۵ بهمن ۷۶

## توزیع جراید

### در ناهماهنگی دستگاه‌ها

توزیع مطبوعات در ایران، در سال‌های اخیر مشکلاتی برای هر سه قشر مرتبط با آن (ناشران، مخاطبان و توزیع‌کنندگان) در پی داشته، هرکدام انتقاداتی نسبت به آن دارند.

جعفری، مدیرعامل یکی از شرکت‌های توزیع جراید کشور، می‌گوید: افزایش کمی نشریات با فضای محدود دکه‌ها متناسب نیست، به علاوه برخی از فروشندگان جراید به دلیل افزایش تورم در سال‌های اخیر، به ناچار تن به عرضه محصولات غیرفرهنگی می‌دهند. در حال حاضر، حدود ۶۰۰ نشریه در ایران منتشر می‌شود و این با فضای چندمتری دکه‌ها همخوانی ندارد.

وی با اشاره به کمبود امکانات مالی در بخش توزیع، تأکید می‌کند که باید پول بیشتری در اختیار تعاونی‌های توزیع قرار گیرد تا آنها فضای مناسبی برای عرضه نشریات در نظر بگیرند و دست‌کم بتوانند از «شر» کارکنان شهرداری خلاص شوند! چون آنها، نشریاتی را که بیرون از دکه‌ها قرار می‌گیرد جمع‌آوری می‌کنند، در حالی که حدود ۴۰۰ تا ۵۰۰ هزار تومان بابت دکه‌ها از دکه‌داران می‌گیرند، ولی دکه‌های مطبوعات مقاومت لازم را ندارند و در برابر کمترین ضربه‌ها، صدمات زیادی به آنها وارد می‌شود.

اصطکاک موجود بین ناشران و شرکت‌های توزیع، از جمله مسایلی است که جعفری به آن اشاره می‌کند و می‌افزاید: ناشران نباید همه گناه‌ها را متوجه شرکت‌های توزیع بدانند، چرا که دست ما بسته است. آنها می‌گویند یک‌سوم درآمدشان را باید به توزیع اختصاص دهند، ولی ما که وکیل وصی

خیابان‌ها نیستیم. ناشران بیایند مشکلات ما را ببینند و بعد انتقاد کنند. امکانات بدهید تا خدمات بهتری ارائه دهیم.

به گفته وی، باید وزارتخانه‌های ارشاد، تعاون و دیگر سازمان‌های ذی‌ربط، به‌طور جدی به این مسأله توجه کنند، چرا که نبود توزیع درست، موجب می‌شود که ناشران به هدف موردنظر خود دست نیابند.

براساس پژوهشی که از سوی مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ها انجام گرفته است، نامناسب بودن شکل و فضای دکه‌ها، اجاره زیاد و نبود امنیت شغلی از سوی شهرداری‌ها، از مواردی است که فروشندگان جراید با آنها دست‌وپنجه نرم می‌کنند. مشکلات رفاهی دکه‌داران، نظیر عدم تأمین مالی و نبود تسهیلات رفاهی براین معضل می‌افزاید.

■ **مدیرعامل یکی از شرکت‌های توزیع جراید:**  
**افزایش کمی نشریات با فضای محدود دکه‌ها متناسب نیست.**  
■ **ناشران نباید همه گناه‌ها را متوجه شرکت‌های توزیع بدانند.**

## توزیع جراید در تهران: ناچار از دستگیر شدن

کشش مناطق، نبودن نظارت بر نحوه کار فروشندگان، محدود بودن فضای دکه‌ها، همکاری نکردن سازمان‌هایی نظیر شهرداری‌ها، ادارات پست، مراکز حمل‌ونقل و... از مهمترین معضلات، در امر توزیع جراید کشور به‌شمار می‌رود.

براساس مصوبه اخیر مجلس شورای اسلامی، مراکز مطبوعاتی کشور، به عنوان مراکز تجاری شناخته نمی‌شوند. در این زمینه، توجه ویژه دولت به مسایل مطبوعات، به ویژه از سوی وزارت ارشاد و تأکید بر لزوم انتشار روزنامه‌های استانی و نشریات محلی، نویدبخش آینده بهتری است، در صورتی که مشکلات مربوط به مطبوعات، در سطحی کلان بررسی شود و وظایف نهادهای مسوول، به‌طور مشخص تدوین شود تا از دوباره‌کاری‌ها کاسته شده، واحدهای موازی حذف شوند.

استفاده از تجربه دیگر کشورها و به‌کارگیری شیوه‌های نوین توزیع و ایجاد شبکه‌های اطلاع‌رسانی و ارتباط بین سازمان‌های دست‌اندرکار، الزامی است.

باور کنیم که متأسفانه برخی از کسانی که درگیر فرایند فعالیت‌های مطبوعاتی هستند، با دید اقتصادی صرف به این مسأله می‌نگرند، چه در بین ناشران جراید، چه در بین فروشندگان و توزیع‌کنندگان الزامی است که یا نگرش‌ها را در این زمینه تغییر داد یا شرایطی را فراهم آورد تا کسانی که علاقه‌مند به فعالیت‌های فرهنگی هستند وارد این عرصه شوند. □

رضا کربلایی  
روزنامه‌نویس - چهارم اسفند ۷۶

در حال حاضر، به جز در تهران، ۱۷۰ نمایندگی و ۴۵۰۰ فروشنده مطبوعات، در امر توزیع جراید کشور فعالیت می‌کنند. جوهری، مسوول یک شرکت توزیع جراید شهرستان‌ها، می‌گوید: برای ما به فروش رفتن مطبوعات مسأله نیست، چرا که وظیفه ما ارائه درست نشریات به دورترین نقاط کشور است. شما ببینید الان در شهر قم دکه‌ای برای عرضه مطبوعات نیست و این مسأله در بسیاری از شهرها به گونه‌ای متفاوت وجود دارد.

به گفته وی، هماهنگی وزارت‌های ارشاد، راه و ترابری، تعاون و به ویژه شهرداری‌ها با توزیع‌کنندگان، می‌تواند بسیاری از مشکلات را حل کند.

یکی از دکه‌داران به نکته جالبی اشاره می‌کند. رجیبی می‌گوید: در حالی که شهرداری از ما اجاره می‌گیرد و عوارض هم می‌دهیم، پول ناشی از تبلیغات بالای دکه‌ها را شهرداری می‌گیرد، در صورتی که این حق ماست.

حسجتی آزاد، مدیرکل تعاونی‌های حمل‌ونقل و وزارت تعاون، بر لزوم انجام کارهای زیربنایی و کارشناسانه اشاره کرده، اظهار می‌دارد: تشکیل کمیته‌ای تخصصی با حضور نمایندگان سازمان‌های ذی‌ربط و کسانی که درگیر این مسأله هستند و نیز استفاده از نظر کارشناسان، می‌تواند راهگشا باشد.

کمبود وسایل و امکانات، هزینه بالا، انحصاری بودن، نبود رقابت صحیح میان شرکت‌های توزیع، بی‌توجهی به